

دو پیشنهاد به وزارت علوم درباره مقالات علمی-پژوهشی (مورد مثال: رشته زبان و ادبیات فارسی)

چکیده: آینین نامه ارتقا یا تبدیل وضعیت اعضای هیأت علمی گرچه به لحاظ تبیین و تنظیم اصول اداری مفید است؛ اما از نظر برخی مواد، مصوبات و توضیحات پیرامون کارهای پژوهشی، ناقص می‌باشد. نویسنده در نوشтар حاضر دو پیشنهاد درخصوص چگونگی بررسی و امتیازدهی مقالات علمی پژوهشی با ارائه مصادیقی از رشته زبان و ادبیات فارسی، مطرح می‌نماید. این دو پیشنهاد بین شرح اند: ۱. بررسی فنی و دقیق محتوای مقاله‌های چاپ شده نه مجلات آن‌ها؛ ۲. پذیرش فقط دو مقاله مشترک از اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقا یا تبدیل وضعیت که نام عضو و دانشجو/دانشجویان در آن باشد.

کلیدواژه: آینین نامه، ضوابط نامه، ارتقای هیأت علمی، تبدیل وضعیت هیأت علمی، مقالات علمی پژوهشی.

کم رونق شدن روش و کیفیت علمی آنهاست. دیگر پیامد ناگوار این نوع پژوهش‌های بخش نامه‌ای و کمیت‌گرا این است که چون مبنای ارتقای علمی مدرسان دانشگاه‌ها، جدول‌ها و محاسبات مختلف این آینین نامه‌های است، به یکباره انبوهی از دانشیاران و استادان در رشته‌های گوناگون سر برآورده‌اند که شوربختانه شمار نظرگیری از آنها در هیچ یک از حوزه‌های رشته خویش متخصص نیستند و گاهی حتی یک اثر علمی (کتاب یا مقاله) که مورد تأیید واقعی صاحب نظران آن دانش باشد عرضه نکرده‌اند، ولی چه می‌توان کرد که این خیل سیاهی لشکر - که البته بعضی بندها و ماده‌های غیرعلمی آینین نامه‌های مذکور نیز سخت به یاریشان آمده، روی کاغذ، دانشیار و استاد تمام محسوب می‌شوند و شگفت اینکه برخی از آنها نیز به تعبیر آن مکمل معروف «از هول حليم در دیگ افتاده» واقعاً خود را دانشیار و استاد رشته خویش می‌نامند و می‌دانند!، در حالی که مثلاً اگر در حوزه زبان و ادبیات فارسی، «استاد» و معیار «استادی» کسانی چون استاد فروزانفر، استاد همایی، استاد مینوی، استاد افشار، دکتر زین کوب، دکتر زریاب خویی، دکتر یوسفی، دکتر مرتضوی، دکتر شفیعی کدکنی و همانندان ایشان باشد، دیگران باید پروا و پرهیزو و حتی شرم داشته باشند از اینکه خود را «استاد» بخوانند.

شاعر اگر سعدی شیرازی است
بافته‌های من و تو بازی است

۱. برای اشاره و نقدی در این باره، رک به: موسوی، مصطفی؛ «قانون خوب + اجرای خوب = دانشگاه خوب»؛ نگاه نو، سال بیست و سوم، شماره ۱۰۱، بهار ۱۳۹۳، ص. ۶۸.

از هنگام تأسیس دانشگاه‌ها در مفهوم امروزین آن، معیار اصلی اعتبارسنجی آنها یافته‌ها و نوشتۀ‌های علمی و تحقیقی استادان و دانشجویان بوده است، اما با گذشت زمان و گسترش نظام‌های اداری، به تدریج مجموعه‌ای از قوانین و آینین نامه‌ها برای اثار علمی استادان و مدرسان دانشگاه‌ها تدوین و با نام‌هایی چون آینین نامه ارتقا یا تبدیل وضعیت اعضای هیأت علمی ابلاغ و اجرا شده است. این ضوابط نامه‌ها که عمولاً هر چند سال یک بار تغییراتی یافته و اغلب بر جزئیات و پیچیدگی‌های آنها افزوده شده است، گرچه به لحاظ تبیین و تنظیم اصول اداری - در عصر دیوان سالاری زندگی بشرو حاکمیت قانون و بخش نامه و ماده تبصره و... - مفید و روشنگر است، از نظر برخی مواد و مصوبات و توضیحات درباره کارهای پژوهشی ناقص و محدود کننده می‌نماید و چون ارتقای مراتب علمی، ترفع پایه‌ها و تبدیل وضعیت استخدامی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها می‌تنی بر این آینین نامه‌های است، سبب ایجاد گونه‌ای تحقیق (مقاله‌نویسی، تألیف کتاب، طرح پژوهشی، گزارش تحقیق تجربی و...) قالبی و بسی روح در دانشگاه‌ها شده است؛ بدین معنی که بیشتر استادان و مدرسان می‌کوشند آثار خویش را صرفاً با چارچوب‌های این بخش نامه‌ها تطبیق دهند و در مجلات خاصی منتشر کنند.

نتیجه پیروی خواسته یا ناخواسته بیشتر استادان و مدرسان دانشگاه‌ها از جدول‌ها، تقسیم‌بندی‌ها، امتیازها و ارقام آینین نامه‌های ارتقا و تبدیل وضعیت، افزایش کتی مقالات و کتاب‌ها و متأسفانه

ایراد دوم و شاید مهم‌تر، این است که تأکید و تکرار ضرورت چاپ مقالات در مجلات علمی - پژوهشی و ISI، به تدریج توجه به کیفیت علمی آثار منتشرشده را کم زنگ کرده و در کمیته‌های منتخب و شوراهای تخصصی بررسی پرونده‌های ارتقا و تبدیل وضعیت به جای ارزیابی «مقالات» متخصص و تخصیص امتیاز، عمده‌تاً به «مجلاتی» که این مقاله‌ها در آن چاپ شده توجه و امتیاز داده می‌شود؛ یعنی در اغلب موارد اعضا این نوع جلسات، موضوع، محتوا و روش مقالات عرضه شده را بررسی نمی‌کنند و فقط به صرف انتشار آنها در مجلات ISI، علمی - پژوهشی یا علمی - ترویجی و بنا بر نام و اعتبار این نشریات به مقاله‌ها امتیاز می‌دهند. در این شیوه ارزیابی که متأسفانه سنت غالب دانشگاه‌های کشور است، میان یک مقالهٔ عالمانه و روشنمند که برای تحقیق و نگارش آن چندین ماه زحمت کشیده شده با انسایی که به لطایف الحیل نوشت و چاپ شده است معمولاً هیچ تفاوتی نیست و چون هر دو در مجله‌ای مثلًاً با درجهٔ علمی - پژوهشی منتشر شده‌اند، هم‌پایه انجاشته می‌شود.

از آنجا که مبنای امتیاز، درجهٔ علمی مجله است، نه کیفیت خود مقاله، مدعیان ابوالمساغل و بازرگانی که به تبلیس و حیل جامه استادی پوشیده‌اند، با انواع شکردهای غیرعلمی و فربیکارانه که می‌دانیم و بارها نیز گفته و نوشتند شده است، می‌کوشند نوشه‌های مختلفی را به نام خویش در نشریات دارای پایهٔ علمی و مصوب وزارت علوم چاپ کنند و مطابق جدول‌ها و معیارهای آینه‌نامه‌ای، ترفع و ارتقا بگیرند که گرفته‌اند و می‌گیرند.

پیشنهاد نگارنده برای ممانعت از این کار و گشوده شدن گروه معضل مقالات / مجلات علمی - پژوهشی در دانشگاه‌ها این است که وزارت علوم تصویب و تأکید کند که در پرونده‌های متخصص ارتقا و تبدیل وضعیت، اعضای شورای تخصصی هر رشته - که اصولاً باید صاحب‌نظرترين و برجسته‌ترین افراد هر گروه علمي دانشگاه‌ها باشند، به جای توجه به نوع مجلاتی که مقالات عضویت علمی در آنها چاپ شده، فقط و فقط محتوای آن مقاله‌ها را به صورت فتنی و دقیق بررسی کنند و بی هیچ تعارفی امتیاز (از صفر تا هفت) بدهنند. در این صورت ممکن است مقالهٔ ارزشمندی که در یک نشریهٔ فاقد درجهٔ مصوب وزارت علوم چاپ شده بیشتر از مقالهٔ ضعیفی که در مجله‌ای علمی - پژوهشی منتشر شده است امتیاز بگیرد.

در رشتة زبان و ادبیات فارسی مجلاتی مانند کتاب ماه ادبیات، گزارش میراث، بخارا، نشردانش، معارف، جهان کتاب، نامهٔ بهارستان، نامهٔ ایران باستان... و منشیر می‌شود که اسمًا هیچ درجه و امتیازی ندارند، ولی همواره برخی از بهترین و دانشورانه‌ترین مقالات تحقیقی و نقدی کتاب در آنها چاپ می‌شود و شماری از استادان و محققان طراز اول

با همهٔ این واقعیات و خون دل‌ها، چون در زیست اداری انسان معاصر، گریزوگزیری از آینه‌نامه و بخش نامه نیست، برای اینکه کارهای علمی در دانشگاه‌ها به سامان‌ترگرد و تا حدودی از پژوهش‌های قالبی و کمی و به تبع آن، دانشیارسازی و استادتراسی جلوگیری شود، می‌توان با تغییر و اصلاح بعضی بنده‌های آینه‌نامه ارتقای اعضای هیأت علمی، به شرایط عالمانه و نه شیوه علمی نزدیک ترشد. این موضوع نیازمند اظهار نظر همهٔ استادان و مدرس‌ان واقعی و درمند دانشگاه‌های کشور از یک سو و از سوی دیگر عنایت وزارت علوم به این دیدگاه‌ها و اجرای عملی آنهاست. به همین منظور در این یادداشت دو پیشنهاد دربارهٔ چگونگی بررسی و امتیازدهی مقالات علمی - پژوهشی (با مثال‌ها و مصاديقی از رشتة زبان و ادبیات فارسی) طرح خواهد شد تا اگر وزارت علوم در اندیشهٔ بازنگری و تغییر آینه‌نامه ارتقا باشد، شاید مورد توجه قرار بگیرد. نگارنده در همین جا از همهٔ همکاران عضویت‌های علمی در دانشگاه‌های مختلف و نیز صاحب‌نظران بیرون از دانشگاه به تأکید فراوان تقاضا می‌کند که دیدگاه‌های ارزشمند خویش را دربارهٔ دو پیشنهاد این یادداشت و همچنین سایر بندها و بخش‌های علمی آینه‌نامه ارتقا مطرح فرمایند.

پیشنهاد نخست

سال‌هاست که در آینه‌نامه ارتقا، مقالات به چند دستهٔ ISI، علومی - پژوهشی، علمی - مروری و علمی - ترویجی تقسیم و برای هریک از آنها امتیازی در نظر گرفته شده است. منظور از این مقالات، نوشتۀ‌هایی است که در مجلات دارای رتبه‌های ISI، علومی - پژوهشی و... چاپ شده باشد و اینها - غیر از مجله‌های ISI خارج از کشور - نشریاتی است که درجه و امتیازشان را وزارت علوم تعیین و اعطای می‌کند.

اینکه مجلاتی در رشتة‌ها و دانش‌های گوناگون درجه‌بندی شده و رتبه و امتیاز خاصی داشته باشند، به خودی خود ایرادی ندارد و در دانشگاه‌های سراسر جهان نیز مرسوم است، اما اینکه مطابق آینه‌نامه‌های کنونی، ارتقا و تبدیل وضعیت اعضای هیأت علمی و حتی صدور مجوز دفاع دانشجویان دکتری از رسالهٔ خویش مشروط به چاپ چند مقاله در نشریات ISI و علمی - پژوهشی است، دو مشکل اساسی ایجاد کرده است: اول اینکه به دلیل کم بودن این‌گونه مجلات که در برخی رشتة‌ها شاید کمتر از شمار انگشتان یک دست هم هست، صفت بسیار طولی برای داوری و چاپ مقالات در آنها به وجود آمده، به طوری که روند بررسی و اعلام نتیجهٔ حتی منفی در غالب نشریات علمی - پژوهشی چند ماه زمان می‌برد و اگر بنا بر چاپ مقاله باشد، این کار ممکن است یک تا چند سال نیز طول بکشد که پیداست چه دشواری‌ها و تأخیرهایی را برای اعضای هیأت علمی و دانشجویان دکتری موجب می‌شود.

لحوظ اصول پژوهش لازم نیست هر مقاله‌ای حتماً مقدمه داشته باشد و ای بسا محقق بدون پیش درآمد، مستقیم وارد اصل موضوع (متن مقاله) بشود. نیز نتیجه‌گیری در محتوای بسیاری از مقالات هست و نیازی نیست دوباره در بخشی به این نام همان مطلب با انشایی دیگر تکرار شود. هیچ یک از مقالات معيار- حداقل در حوزه زبان و ادبیات فارسی - که نوشتۀ استادان و محققان بزرگ است و غالباً نیز در دوره‌ای چاپ شده که مجلات برخلاف امروز پایه و درجه نداشتند و هر مقاله به صرف خود آن سنجیده می‌شد، این‌گونه تقسیم‌بندی‌های صوری (مقدمه، متن و نتیجه‌گیری) ندارد و ساختار آن حاصل ذوق و روش پژوهشگر است. نکته دیگر اینکه در مجلات علمی - پژوهشی، قانون نانوشتۀ ای هست که مقالات کوتاه و کم حجم (مثل‌داده) صفحه‌های داوری و چاپ پذیرفته نمی‌شود و مقاله ارسالی حداقل باید دوازده تا پانزده صفحه باشد. این موضوع هم از نظر روش شناسی تحقیق درست نیست و گاه احتمال دارد مقاله کوتاه یا یادداشت دو تا سه صفحه‌ای در بردارنده یافته و نکته تازه‌ای باشد که ضرورتی ندارد با انشانویسی و فربه‌کردن زاید مطلب، آن را به پانزده یا بیست صفحه گسترش داد. در عرصه مطالعات ایرانی، مقالات پرمایه شادروان دکتر احمد تفضلی یکی از بهترین نمونه‌های نوشتۀ / یادداشت‌های کوتاه تحقیقی است که اختصارشان چیزی از بهره و اعتبار علمی - پژوهشی آنها در سطح بین‌المللی نکاسته است.

چون در نشریات بدون امتیاز خوش‌بختانه قید و بندی برای قالبی‌شدن مقالات در الگوی مقدمه، متن و نتیجه‌گیری و حداقل صفحات نوشه ن وجود ندارد، در صورت اجراشدن پیشنهاد مورد بحث، دست اعضای هیأت علمی و دانشجویان برای انتشار مقالات روان و رهاب عاری از شاخ و برگ زواید بازتر خواهد بود و از این قبل، احتمالاً کارهای علمی خوبی چاپ می‌شود.

پیشنهاد دوم

در تبصره ۴ ماده ۳ شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه ارتقای مرتبۀ اعضای هیأت علمی (صوب ۱۴/۱۰/۸۹) آمده است «برای ارتقا به مرتبۀ دانشیاری و استادی به ترتیب ارائه حداقل ۲ و ۳ مقاله علمی پژوهشی معتبر مستقل الزامی است و منظور از مقاله مستقل مقاله‌ای است که نویسنده آن صرفاً شخص متقاضی باشد. چنانچه مقاله مستخرج از پایان‌نامه یا رساله دانشجویوده و دانشجو و استاد راهنمای وی (متقاضی) مشترکاً نویسنده این مقاله باشند آن مقاله نیز مستقل تلقی می‌گردد».

جملات پایانی و مشخص شده این بند از آیین‌نامه ارتقا دستاویزی شده است که بیشتر اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها با اصرار و الزام‌های نامنصفانه، دانشجویان کارشناسی ارشد و عمده‌تاً دکتری رشته‌های مختلف را وادار کنند که از پایان‌نامه یا رساله خویش

در آنها مقاله می‌نویسند. در مقابل، کیفیت علمی بسیاری از مجلات علمی - پژوهشی این رشتۀ، جزازیکی دو استثنای محدود، نازل و بیشتر مقالات آنها سست و غیرقابل استفاده است، اما در شوراهای دانشگاهی برای بررسی تقاضاهای ارتقا... به مقاله یا نقد چاپ شده در مثلاً کتاب ماه ادبیات یا بخارایا گزارش میراث، در هر سطح از سندیت و اعتبار علمی، هیچ امتیازی داده نمی‌شود یا به صورت سلیقه‌ای حداکثریست و پنج صدم یا نیم نمره تعلق می‌گیرد، در حالی که مقاله یا نقد منتشرشده در فلان نشریه علمی - پژوهشی - هر اندازه‌های هم که ضعیف و نامعتبر باشد، حداقل سه و در نهایت هفت امتیاز خواهد داشت.

پیشنهاد ارزیابی مقالات و امتیازدهی به آنها بی‌توجه به نام و درجه مجلات، به معنای آسان‌گیری در کار ارتقا و تبدیل وضعیت اعضای هیأت علمی نیست و نباید سبب این سوء تفاهم / تعجیل شود که چون چاپ مقاله در نشریات بدون پایه علمی - پژوهشی یا ترویجی، سرعت و سهولت پیشتری دارد، تأیید این روش باعث می‌شود که عده‌ای با انتشار مقالات و نقدی‌های متوالی در این مجلات به‌آسانی آماده ارتقا و ترفع شوند. همچنان که گفتیم شرط اصلی عملی شدن این پیشنهاد، انتخاب گروهی از متخصصان و محققان واقعی - نه صوری و نیک‌نها در دانشگاه‌ها و سپردن کاربررسی موشکافانه و امتیازدهی مقالات به این افراد است. در صورتی که این گزینش درست و علمی باشد، تقریباً مطمئن خواهیم بود که هر مقاله به اعتبار موضوع، محتوا، روش و سطح آن سخت‌گیرانه ارزیابی می‌شود و این‌گونه نیست که همه مقالات عضو هیأت علمی متقاضی ارتقا یا ترفع... - که شاید چند ده عنوان نیز باشد و بیشتر در همان مجلات به اصطلاح بی‌درجه و امتیاز چاپ شده - حتماً امتیاز خواهد گرفت. البته اگر چنین پیشنهادی به کاربسته شود، نشریات قادر به این کار نباشد. همچنان که چند ده عنوان نیز با سیل و خیل مقالات و نقدی‌های ارسالی رویارو خواهند شد و کسانی که تا دیروز حتی نام بسیاری از این مجلات را نیز نشنیده بودند، به آنها مقاله خواهند فرستاد. بدیهی است که در چنین شرایطی نشریات یادشده به همان شیوه همیشگی خویش از پذیرش و چاپ آثار کم‌مایه پرهیز می‌کنند و مجالی برای فرصت طلبان و رندان فراهم نخواهد شد.

این پیشنهاد افزون براینکه می‌تواند در بالابردن سطح علمی مقالات و چیزگی کیفیت‌گرایی بروزگره به کمیت موثر باشد، یک نتیجه جانبی / فرعی هم خواهد داشت و آن رهایی از قید مقالات قالبی است. توضیح اینکه در شیوه نامه مجلات علمی - پژوهشی و ترویجی تأکید شده است که مقالات ارسالی باید دارای بخش‌هایی مانند چکیده، مقدمه، متن و نتیجه‌گیری باشد و این موجب شده که همه مقالات چاپ شده ساختار و قالبی یکسان داشته باشند، در حالی که به

که دانشجویان نوشته و نام اورا بر سریا زیرنام خویش گذاشته‌اند، به راحتی ترفیع می‌گیرد و ارتقا می‌یابد.

گواه عدلی این مدعای، اکثریت دانشیاران و استادانی است که در سالیان اخیر و پس از قبول و رواج آئین نامه‌ای مقالات دو/ چند مؤلفی، این القاب و عنوان‌یین را یافته‌اند و اگر کارنامه/ پرونده علمی آنها را بررسی کنیم، خواهیم دید که ایاصلاً مقاله مستقل که نوشته شخص خودشان باشد ندارند و یا شمار مقالات مشترکشان آن هم در حوزه‌های متعدد و پراکنده، چند برابر نوشته‌های فردی ایشان است. البته باید یادآور شد که در این میان استثنای‌های محدودی نیز هستند که در کار تحقیق و تحریر مقاله مشترک با دانشجویان خویش، به کمال همکاری می‌کنند و سهم و مشارکتشان به اندازه‌ای است که ذکر نام آنها در کنار نام دانشجویان وجود نداری آزاد، اما می‌دانیم که استثنای قاعده نمی‌شود و داوری و انتقاد مذکور به استناد فضای غالب در دانشگاه‌هاست که متأسفانه غیر علمی است.

پیشنهاد نگارنده درباره این معضل بزرگ این است که تصویب کنند که در هر مرحله از ارتقا یا تبدیل وضعیت عضوهای علمی، فقط دو مقاله مشترک (اعم از پژوهشی، ترویجی یا غیرآن) که نام عضو و دانشجو/ دانشجویان در آن باشد از شخص متقاضی پذیرفته و به آنها امتیاز داده شود، نه بیشتر. با اجرای این پیشنهاد هم عدالت در حق دانشجویان تحصیلات تكمیلی رعایت می‌شود و هم اعضای هیأت علمی ناچار می‌شوند که خود به وظیفه اصلی شان که مطالعه و تحقیق است پردازند و مقاله و کتاب مستقل بنویسند. برای اینکه دانشجویان را شیوه‌ای دیگر مرسوم نشود و از طرف دیگر مانع برای همکاری و تعامل بعضی استدانان پیش نیاید، باید افزود که در این پیشنهاد مراد از مقاله مشترک، هر مقاله‌ای است که نام عضو/ اعضای هیأت علمی در کنار نام دانشجو/ دانشجویان آمده باشد، چه این مقاله در مجلات علمی - پژوهشی چاپ شده باشد چه در نشریات ترویجی یا موری و چه در مجلات فاقد امتیاز و درجه یا مجموعه مقالات همایش‌ها... . اما این پیشنهاد (پذیرش نهایتاً دو مقاله مشترک) نخواهد بود و نباید برای آن حداکثری تعیین کرد.

چندین مقاله علمی - پژوهشی بنویسند و نام آنها را نیز بر صدر یا ذیل نام خود بگذارند. این بهره‌کشی غیرعلمی و سوءاستفاده، محدود به پایان نامه‌ها و رساله‌های دانشجویی نیست و مدرسان سیاری در دروس دوره دکتری هم تکلیف می‌کنند که باید هر دانشجوی آن درس مقاله‌ای بنویسد و با گذاشتن نام ایشان در آن نوشته، برای گرفتن گواهی پذیرش و چاپ به مجلات علمی - پژوهشی بفرستد. در برخی از گروه‌ها و دانشگاه‌ها برای بعضی دروس دکتری امتحان برگزار نمی‌شود و گواهی چاپ مقاله آن در نشریه علمی - پژوهشی، جایگزین آزمون است. عده‌ای نیز اگر امتحانی هم بگیرند، شرط اعلام نمره آن را نامه پذیرش مقاله تعیین می‌کنند.

محصول این کار افزایش بسیار نمایان مقالات دو یا چند مؤلفی به معنای مقاله‌هایی است که یک نویسنده آن دانشجوی کارشناسی ارشد یا دکتری و نویسنده / نویسنده دیگر عضو/ اعضای هیأت علمی هستند. این گونه مقالات که نگارنده در گفتاری دیگر به نقد آنها پرداخته باشیوای که برای نوشتنشان در دانشگاه‌های ایران متداول شده، ستم ناجوانمردانه‌ای در حق اغلب دانشجویان تحصیلات تکمیلی و نزدیک ترقی ظاهری و آئین نامه‌ای بسیاری از اعضای هیأت علمی تن آسان و غیر محقق است؛ زیرا همان گونه که می‌دانیم و به فور دیده و از زبان دانشجویان و استدان واقعی شنیده‌ایم، بیشتر کسانی که از دانشجویانشان مقاله علمی - پژوهشی می‌خواهند، نه خود پیشینه درخشان تحقیقی و نگارش و چاپ مقالات و کتاب‌های مستقل / تک مؤلفی دارند و نه در کار پژوهش و نوشتمن مقاله الزام شده با دانشجو همکاری می‌کنند. عجیب تر اینکه شماری از این افراد نه تنها هیچ راهنمایی و کمکی به دانشجویانشان نمی‌کنند و احتمالاً از نظر مایه علمی نمی‌توانند هم بکنند، پس از پایان کار دانشجوی حشی مقاله اورایک بار هم نمی‌خواهند و فقط اصرار دارند که دانشجو با ذکر نام ایشان در آن گفتار، مجوز چاپش را در یکی از مجلات علمی - پژوهشی بگیرد. گاهی شنیده‌ایم که بعضی از این آقایان یا بانوان بعد از انتشار مقاله در نشریه که البته نام ایشان هم در آن مقاله هست، از نام و موضوع آن آگاه شده‌اند.

بدیهی است تا زمانی که آئین نامه مصوب وزارت علوم، مقالات مستخرج از پایان نامه یا رساله دانشجویان را برای عضوهای علمی مقاله «مستقل» به شمار آورد و از سوی دیگر برای «همه» مقالات مشترک اعضای علمی و دانشجویان در مجلات پژوهشی یا ترویجی امتیاز بدهد، فشار بی‌امان و نامردانه بسیاری از به اصطلاح استدان بر دانشجویان تحصیلات تکمیلی (عمدتاً دکتری) به طور فرازینه ادامه خواهد یافت؛ چون مطابق این قوانین عضوهای علمی بدون اینکه خود کاری بکنند و مقاله‌ای بنویسند با استفاده (سوء استفاده) از مقالاتی

۲. رک به: آیدنلو، سجاد؛ «مقالات دو یا چند مؤلفی آنچه نوشهور در تحقیقات ادبی (آسیب شناسی و اقتراح)»؛ گزارش میراث، دوره دوم، ضمیمه شماره ۲، تیرماه ۱۳۹۱، ص ۱۰-۱۳.